

Võ Thị Hảo

Bàn tay lạnh

Đàn bà gì mà lòng bàn tay lạnh buốt - anh bạn cùng phòng tôi xoa xuyết hai bàn tay vào nhau, thốt lên. Không ngẩng đầu, tôi nói cho có chuyện: "Nghe nói: Ai có bàn tay lạnh thì có trái tim nóng".

Anh ta cúi xuống gần tôi:

- Trông tôi có đến nỗi nào không?

Tôi ngược lên nhìn anh như thăm cân đo, rồi nói khá chân thành:

- Rất được! Đẹp trai là đẳng khác!

Anh ta nhếch cười, thẳng người lên mãi nguyên, nhưng tôi bỗng lập tức cau mày:

- Thế mà ánh mắt cô ta nhìn tôi cũng lạnh, còn lạnh hơn cả bàn tay. Lẽ nào cô ta không coi tôi là đàn ông?

Vừa gỡ nới nút cà-vạt màu xám đậm nơi cổ, anh vừa kết luận:

- Tôi ghét những loại đàn bà như thế, mặc cho cô ta đẹp!

Tôi nhướng mắt nhìn anh, ngạc nhiên:

- Can gì tới anh cơ chứ?

- Sao không? Bạn tưởng chỉ có đàn bà mới đo ảnh hưởng của mình trong ánh mắt người khác giới? Đàn ông còn quan tâm tới điều đó hơn nhiều.

- Thôi được! Tôi dàn hòa - nhưng anh đang nói tới ai vậy?

- Kia kia, - người đàn bà ngồi quay lưng lại đây, trên chiếc ghế thứ hai của hàng thứ ba.

Tôi vươn cổ nhìn theo tay anh ta. Một đôi vai thon nhỏ được phủ mềm mại một lần áo màu khói nhạt bằng vải sít lạnh. Những nếp áo rủ trông thật yêu kiều. Thế nhưng dáng ngồi thì quá thẳng, thẳng đáng ngờ, với cái đầu ngẩng cao. Ký ức tôi thẳng thốt, bắt chợt một nét quen quen nào đó tự ngày xưa.

Chắc linh cảm thấy ai đó đang nhìn mình chằm chằm từ sau lưng, người đàn bà ấy giật mình quay lại:

Và chỉ chờ có thế, tôi vụt reo lên:

- Trời ơi! Chị Trang!

Mọi người nhìn tôi khó chịu. Nhưng chị đã rời ghế, mỉm cười và đi về phía tôi. Hai chị em nắm tay nhau, cùng bước ra ngoài phòng họp - hội nghị khoa học toàn quốc.

Và tôi cũng đã giật mình vì bàn tay chị thật lạnh. Quen biết chị từ nhiều năm trước đây, sao tôi không nhận ra điều ấy nhỉ?

Trong phòng họp, báo cáo viên đang đọc bài viết mang

tên: "Thử bàn về hôn nhân ở các hành tinh ngoài trái đất".

o o o

- Chị vẫn chưa lập gia đình ư? - Tôi nhìn bộ ngực cao của chị và hỏi.

"Không phải là chưa, mà là không bao giờ" - chị đĩnh chính, giọng chắc nịch. Bàn tay với những ngón thon nhọn nhát đưa lên vuốt ngược mái tóc. Tôi xót xa nhìn những nếp nhăn lờ mờ lượn quanh khóe môi thanh tú một thời quyến rũ của Người Đẹp trường tôi cách đây mười bảy năm. "Chị vẫn chưa quên được chuyện ngày xưa..." - Không dám nhìn vào mắt chị, tôi rụt rè hỏi.

"Nếu quên được, mình đã có thể lấy chồng..." - chị thở dài. Hồng rồi em ạ. Có những loài cây chịu được sương, mưa bão và nắng. Nhưng có những loài cây bị gục từ những giọt sương muối đầu tiên và không bao giờ dậy được nữa. Không hiểu sao chị cứ đinh ninh rằng trái tim mình chỉ là một sợi dây tơ và dây ấy đã bị giăng đứt quá sớm".

Những giọt nước mắt của chị rơi xuống cốc ca-cao đang cầm trên tay. Tôi, một người đàn bà từng có một mặt con và gia đình chẳng chuộc, nên thương cho chị hay thương cho chính tôi đây?

o o o

Ngày ấy, con gái lớp tôi có cả thầy bảy đứa, trong đó chị

lớn tuổi hơn cả và đẹp hơn cả. ánh mắt bọn con trai dừng nơi chị bao giờ cũng lâu hơn so với cả lũ chúng tôi. Đáp lại những cái nhìn ấy, chị thường dừng dưng quay đi.

Vì thế, khi cả đến người xấu nhất trong đám chúng tôi đã có người yêu, mà chị vẫn chưa chịu nhận lời đi chơi với một người con trai nào, tôi ngập ngừng hỏi chị:

- Chị không thấy người con trai nào đáng yêu sao? Nhiều người đến với chị và giờ "cờ trắng" thất thủ quay về rồi đấy. Chà, giá mà em được như chị... Thôi thì em cũng đành quơ tạm một anh...

Chị cười:

- Không phải chị không muốn yêu đâu. Những tối thứ bảy, thấy từng đôi dập dìu, chị cũng buồn... Nhưng em biết không, đàn ông bay là là trên mặt đất. Còn chị thì bay trên cao. Bao giờ gặp một người con trai bay cùng tầng, thì lúc đó... Em tưởng chị không khao khát được một ai đó buộc mình phải quy hàng một cách ngọt ngào sao?

Ngày ấy, dù đã có người yêu, nhưng tôi không hiểu mấy về những tầng bay của chị. Và có lẽ chị đã kể về những tầng bay ấy không chỉ với tôi. Trong lớp và trong khoa tôi bắt đầu lan truyền những lời xì xầm về tính kiêu ngạo quá đáng của chị. Bọn con trai cảm thấy bị giấu cọt, bị xúc phạm. Chúng đổ nhau: "Đứa nào tán đổ được Thùy Trang,

đưa đi chơi và hôn được cô ta trước sự chứng kiến bí mật của cả bọn thì sẽ được thưởng một két bia và một tháng không phải đi quét nhà...". Đúng là "nhất quỷ nhì ma, thứ ba học trò".

Từ đó, trong lớp có một "chiến dịch" ngấm ngấm của đám con trai nói chung chống lại chị. Trừ chị ra, cả lũ con gái chúng tôi đều biết và theo dõi một cách hồi hộp và thú vị. Thực lòng, chúng tôi không đành khi thấy chị lẻ loi.

Nhưng đám con trai thử đã đủ cách mà vẫn không xong. Đã thế, càng cay cú. Cả bọn thề là sẽ "phục thù" bằng được. "Người nhà" không xong thì người ngoài vậy - một cậu láu lỉnh nhất lớp tuyên bố. "Nào, các đồng bào kém cỏi của tôi, chúng ta đã đầu hàng thì đừng có tiếc nhé. Tớ sẽ đưa một anh chàng ở ngoài vào. Anh này thì đảm bảo là chắc thắng: đẹp trai này, hào hoa phong nhã này, lại có gương mặt có vẻ cao quý này. Hắn vốn là một "Đồng Joăng" đấy! Thế nào? Được chứ?". Cả bọn ngơ ngác: "Thế thì hắn nắm tay trên của tất cả bọn ta rồi còn gì?". "Không lo, nởm ẹ? Chúng ta phải bắt hắn làm cam kết chứ. Công việc chỉ được dừng đến đó thôi, rồi hắn phải chuồn. Thú thật, tớ không muốn trao cô nàng vào tay một người như thế, vấn đề chỉ là làm cho nàng bớt kiêu đi mà thôi, để ta còn có cơ may... Thôi, nhất trí nhé!". Cả đám vỗ

tay tán thưởng.

Thứ bảy tuần sau, trước hành lang phòng con gái chúng tôi xuất hiện "người hùng". Quả thật, trông anh ta rất hấp dẫn: cao lớn, da ngăm ngăm, gương mặt gần như cao quý. Để ý lắm mới thấy cái nhìn hơi cụp xuống. Phải nói rằng đó là một gương mặt gần như toàn bích. Thắm - tên anh ta - gặp chị Trang với vẻ hơi giấu cợt, nhưng khi vừa nhìn thấy chị, anh ta bỗng thay đổi hẳn thái độ. Với linh cảm của một người con gái đã từng yêu, tôi biết rằng câu chuyện không phải chỉ là chuyện đùa nữa.

Cả lớp tôi lại hồi hộp theo dõi. Cả lớp biết mà riêng Trang không biết gì về lời thách đố. Khi mắt chị rực sáng những tia nhìn đầu tiên của tình yêu, tôi bỗng ân hận là mình cũng ngăm ngăm tham gia vào trò đùa ấy, liền nói xa nói gần với chị:

"Chị Trang ơi! Chị có nghĩ rằng anh Thắm tốt không? Có chân thành với chị không?"

"Có chứ! Anh ấy rất chân thành và rất yêu chị. Chị cảm thấy bây giờ mới gặp được người cùng tầng bay: anh ấy trong sáng một cách kỳ lạ..."

"Thật ư? Em không tin..."

"Đúng đấy em ạ. Có lẽ số phận đã để dành anh ấy cho chị để đến bây giờ mới gặp. Mẹ chị không hạnh phúc. Chị gái

của chị cũng đã không hạnh phúc. Người hàng xóm của chị cũng không hạnh phúc. Vì thế, chị phải hạnh phúc, chị không được phép sai lầm. Gia đình chị không thể thêm một người đàn bà bất hạnh thứ ba. Vì thế em thấy không chị rất thận trọng khi chọn người yêu"...

Và chị tiếp, khuôn mặt rạng ngời: "Chị cảm thấy chị nắm điều đó trong tay, em ạ. Nhà chị không thể thêm người đàn bà bất hạnh..." - Chị nhắc lại và đợm vẻ ưu tư như một bóng mây lướt qua làm tôi tối mắt. Tôi chỉ còn nước thở dài. Người ta nói "Đàn bà sâu sắc như cơi đựng trầu" quả thật không ngoa. Mẹ tôi cũng từng nói: "Đàn ông nó không quyết chí lừa thì thôi. Chứ nó đã quyết chí, bèn bỉ và tinh vi thì dù người đàn bà nào khôn ngoan đến mấy cũng phải mắc, con ạ."

Tôi chỉ còn cách chạy đến bảo bọn con trai trong lớp: "Lập tức thôi các trò đó đi. Quá đà rồi đấy! Khéo mà lại ân hận không kịp". Nhưng đám con trai xua tôi như xua muỗi: "Mặc kệ chúng tớ? Đừng can thiệp vào những chuyện không phải của mình. Và chúng tớ hứa với cậu là sẽ không để những hậu quả đáng tiếc xảy ra".

Cho đến một buổi tối.

Thảm đã rũ được chị Trang đi chơi trên con đường rợp bóng cây bóng súng gần trường. Tôi nhớ hôm ấy trăng

sáng lắm. Đây là cuộc hẹn hò đầu tiên của chị, nên Trang mặc chiếc áo đẹp nhất. Má chị ửng hồng và mắt sáng ngời. Thắm đến đón Trang. Sao lúc ấy tôi thấy khinh anh ta thế. Tôi chỉ muốn thét vào mặt Thắm: "Hãy thôi cái trò đùa ngu ngốc của anh đi". Đáng lẽ thế, thì tôi lại chỉ đi qua khẽ nói: "Dừng lại đi! Quá đà rồi đấy!". "Không quá đà đâu! Yên tâm" - Thắm buông một câu. Hai người ra đi. Và tôi linh cảm thấy cái giờ phút đáng sợ nhất đối với Trang sắp tới. Tôi bỏ cuộc hẹn với người yêu, lẳng lặng đi theo chị, lẫn sau những bóng cây.

Và tôi thấy dưới ánh trăng trong vắt như mặt ong, người con trai ấy bỗng dừng bước quay người chắn ngang lối đi của chị. Một tay anh quàng vai, một tay nâng cằm chị, nói một điều gì đó có vẻ rất ngọt ngào, rồi cúi xuống, đặt lên môi chị một cái hôn. Và tôi cũng thấy Trang dịu dàng tựa đầu vào ngực anh.

Giây phút ấy, tôi bỗng quên tất cả. Tôi khấp khởi thầm hy vọng, rằng tất cả sẽ tốt đẹp, rằng Thắm sẽ mãi mãi yêu Trang, rằng sẽ không có trò đùa ấy trên đời. Chao ôi! Khi người đàn bà tựa mái đầu mịn như nhung vào ngực một người con trai, tại sao những điều xấu, tại sao cái ác lại có thể vẫn cứ xảy ra được nhỉ? Khi mà một sinh vật yếu đuối đến nhường ấy, dễ thương đến nhường ấy, đến tìm nơi

ngực anh một chỗ nung tựa, tin tưởng rằng anh là một người tốt nhất trên đời, cả quyết rằng nơi anh có phép lạ, rằng anh có thể biến một cuộc đời bất hạnh thành hạnh phúc, thì tại sao, tại sao tất cả những điều dối trá nỡ xảy ra?

Hai người đứng yên lặng trong vòng tay nhau giây lâu. Tôi len lén ra về. Tôi gần như yên tâm, cảm thấy rằng Trang sẽ không làm những điều dại dột, ảnh hưởng đến thanh danh con gái.

Khoảng chín giờ, Trang về. Mặt chị vẫn ngời ngời hạnh phúc.

Đúng mười lăm phút sau, Trang nhận được một mảnh giấy liệng vào cửa sổ. Chị cầm lên đọc, sắc mặt đang hồng hào chuyển sang tái mét. Chị thần thờ tựa lưng vào tường, như hóa đá.

Tôi biết điều gì đã xảy ra. Tôi bước tới bên chị, cầm mảnh giấy lên đọc. Chữ của một thằng trong đám con trai lớp tôi: "Xin có lời chào cô em xinh đẹp và quá kiêu kỳ! Anh Thẩm vừa nhận được một kết bia vì đã đạt được thành tích trong việc tán tỉnh cô em. Hấn ta đã có vợ rồi. Em ơi! Hấn lừa em đấy? Từ nay thì đừng kiêu với bọn anh nữa nhé!".

Trang không khóc. Sau một đêm không ngủ, sáng hôm sau, Trang dậy sớm, chải đầu và trang điểm kỹ lưỡng.

Không ai nhận ra điều gì khác thường nơi chị, chỉ trừ ánh mắt bỗng nhiên trống hoang. Chị đi một ngày, không ai rõ đi đâu. Cả lớp nhón nháo. Bọn con trai bồn chồn.

Tôi lên phòng nam, định cho chúng một "bài" và bàn cách đi tìm Trang về. Tôi sợ chị tự tử. Thì bỗng nghe trong phòng có tiếng cãi nhau. Tiếng Thẩm gay gắt:

"Các người quá đáng lắm! Tao mặc dù trước đây đã từng yêu đương lãng nhăng thật đấy. Nhưng lần này thì không. Tại sao chúng mày bảo tao đã có vợ rồi? "

"Thế mày quên hợp đồng rồi sao?"

"Thôi thôi, đừng nhắc đến cái trò ngu ngốc ấy nữa. Tao căm ghét chúng mày và căm ghét cả chính tao!..."

Cả phòng im lặng. Thẩm bước ra, suýt nữa anh ta đâm sầm vào tôi.

Tôi cũng lảng lạng quay về phòng.

Tận chiều hôm sau, Trang mới trở về. Trông chị như già đi mấy tuổi. Chị rửa mặt qua loa rồi đi thẳng lên văn phòng khoa, xin chuyển trường. Nơi chị xin chuyển đến là một ngôi trường hẻo lánh, so với Hà Nội thì thật là một chốn "khỉ ho cò gáy". Sau một hồi trao đổi lại, thấy Trang lì quá, ban chủ nhiệm khoa đành đồng ý.

Tối hôm ấy, đám con trai lớp tôi đi thành một hàng dài, đến trước mặt Trang, và nói:

- Trang ơi! Hãy tha lỗi cho trò đùa đại dột của bọn mình!
- Bạn đừng giận, vì tất cả chúng tôi đều mến bạn. Xin bạn đừng chuyển trường!

Trang oà lên khóc. Lúc đó tôi mới thấy chị khóc. "Các người về đi! Điều này không liên quan đến các người". Đôi vai nhỏ nhắn của chị run bần bật trong tiếng nức.

Sau khi đám con trai về rồi, Thẩm đến. Hôm nay trông anh thảm hại như gà gập mưa. Lúc này Trang đã hết khóc và trở lại trạng thái hóa đá.

Thẩm nói: "Trang! Em tha lỗi cho anh! Anh không muốn thế.

Lúc đầu anh định chỉ là trò đùa. Nhưng bây giờ anh yêu em thật lòng. Anh xin em chấp nhận tình cảm của anh"...

Trang đứng vụt dậy. Lúc này tôi trông chị kiêu hãnh như nữ thần báo thù, mà Thẩm là một kẻ thảm hại đang quỳ dưới chân. Chị nói rất nhỏ, nhưng đủ cho anh ta nghe rõ: "Cảm ơn! Các người tưởng rằng có thể đánh giá tình yêu của người con gái ngang một kết bia được, thì các người cũng có thể đem danh dự ra mà đổi chác được. Có thể bây giờ anh đang nói thật, nhưng không bao giờ tôi có thể còn tin anh nữa. Anh có biết, anh vừa đập vỡ chiếc bình quý nhất mà người ta chỉ có một lần trong đời không?

Bây giờ, tôi đau khổ. Nhưng tôi cũng xin nói rằng, tôi

thương hại cho chính anh, Thẩm ạ! Và đừng bao giờ để cho tôi trông thấy mặt anh".

Rồi chị ngẩng cao đầu, bước ra khỏi phòng, để mặc Thẩm đứng như trời trồng, mặt tái dại.

Hôm sau, chị xách va-li ra đi, mặc dù tôi đã gần như van xin chị ở lại. Chị ngậm ngùi:

"Cảm ơn em. Cưng ạ. Nhưng chị không thể ở lại được nữa. Thuyền đã nhổ neo, và cứ phải đi. Thế là người đàn bà thứ ba của gia đình chị cũng bất hạnh mất rồi. Thêm một người bất hạnh trong nhà thật kinh khủng, phải không em. à, mà chị nói điều này với em làm gì nhỉ".

Chị cúi xuống nhìn sâu vào mắt tôi.

"à cô bé, cô chưa bất hạnh bao giờ. Mắt cô còn trong hơn cả mắt tôi - Con người yêu đêm đầu tiên và thất tình ngay trong đêm đầu tiên. Em không hiểu được điều đó có ý nghĩa đến thế nào đâu.

Thôi chào nhé. Chị sẽ mãi nhớ đến em - cô bé đa cảm".

Và chị ra đi, chui vào lòng chiếc ô-tô buýt. Tôi nức nở nhìn hút hoắt chiếc xe mang chị đi. Trông xa, nó như một con bọ hung đỏ đang dũi đất trên rẻo đường đầy bụi.

° ° °

Từ ngày ấy đến nay đã mười bảy năm.

Chị đã kịp trở thành một người đàn bà cảm thạch. Còn tôi,

đã kịp khóc nhiều đêm, đã kịp viền đôi mắt trong, ngày xưa chị từng khen, bằng những quãng thâm.

Chị đã kịp làm giá băng đôi bàn tay và ánh mắt. Để cho bao nhiêu người đàn ông nào bực bội vì họ đã trôi qua không để lại gợn xao xuyến trong chị. Cũng đã kịp nhắc đi không cần thêm một người đàn bà bất hạnh. Thêm một người bất hạnh làm gì, em nhỉ!".

Hội nghị khoa học đã kết thúc. Phòng họp rộn rịch những tiếng chân. Tôi nhìn những bước chân đàn ông, và nghĩ: nhiều người đàn ông tô điểm cho mình bằng bộ sưu tập ngày một cộm lên những gương mặt đàn bà. Họ coi đó là chiến tích anh hùng để thỏa mãn và ngăm khoe với bè bạn. Chẳng lẽ cuộc sống này trống rỗng đến thế sao? Những người đàn ông may mắn! Lúc nào rồi rã, hãy mở những bộ sưu tập của các ngài ra. Có dám đoán chắc với tôi rằng, trong đời mình đã không từng làm lạnh giá một bàn tay ?!